

5. Arap - Türk Ekonomi Diyalogu Toplantısı Açılış Konuşması

Hüseyin Aydın
Türkiye Bankalar Birliği
Yönetim Kurulu Başkanı

5 Mart 2015
İstanbul

Sayın Müsteşarım, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunun Sayın Başkan Yardımcısı, Arap Bankalar Birliği'nin Değerli Yöneticileri, Değerli Meslektaşlarım, Medyamızın Değerli Temsilcileri, Türkiye Bankalar Birliği ve Arap Bankalar Birliği işbirliğinde düzenlenen toplantımıza hoş geldiniz. Küresel ekonomide toparlanma geciktikçe büyümenin hızlandırılması ve uluslararası ticaret hacminin artırılması için gerekli istikrar ve güven tesis eden bir ortam oluşmamaktadır.

Bu durum, sermaye birikiminin düşük, finansal kaynakların sınırlı, işsizliğin yüksek olduğu gelişmekte olan ülkelerin büyümelerini ve kalkınmalarını olumsuz etkilemeye devam ediyor. Büyümelerini ihracata dayalı sürdürmekte zorlanan ülkelerde yatırımlar ve refah artışı yavaşlamakta, destekleyici bir ortam olmadığı için de ekonomik ve siyasi reformlar gecikmektedir.

Büyüme sınırlandıran diğer önemli faktör ise uluslararası finansal sistemde düzenleme ve denetimler konusunda süregelen çalışmalardır. Düzenlemelerin nasıl şekilleneceğini öngöremiyoruz. Şu ana kadar anladığımız, risklerin yönetiminde çok dikkatli olunması ve daha yüksek sermaye gerekliliğinin istendiğidir. Beklentimiz büyüme ve finansal sektörde düzenleme arasındaki dengenin sağlıklı olarak kurulmasıdır. Dikkat edilmesi gereken ana husus finansal sektörün makul riskleri almasını sınırlandıran her yaklaşımın büyüme için de geciktireceğidir.

Belirsizlik ve risk dönemlerinde finansal kurumlardan daha fazla sermaye koymalarını beklemek aslında yeni risk almayı, yeni kredi vermeyi demektir. Oysa, finansal sektörde düzenleme ve denetim alanındaki değişikliklerin faydalı olması için büyüme için kısa sürede desteklemesi, bu sayede girişimcilerin geleceğe ilişkin beklentilerinin iyileşmesi, sermayelerini güçlendirecek kadar kar etmeleri gerekir. Gelişmiş ülkeler servet birikimleri sayesinde, düzenleme ve denetimde uzlaşmayı buluncaya kadar bir süre büyümeden de idare edebilirler.

Ama keseleri boş olan, sermaye birikimi yeterli olmayan ülkelerin bu politikayı sürdürme şansları yoktur. Gelişmiş ülkelerin kendi sorunlarını çözecek doğru adımları bir an önce atmak yerine, dış ticarete, sermaye hareketlerinde, kur ve faiz politikalarında, her alanda daha korumacı yaklaşımlar içine girmeleri krizin faturasının gelişmekte olan ülkeler tarafından ödenen kısmını da büyütmektedir. Son çeyrek yüzyılda yüksek potansiyelleri ile küresel büyümenin lokomotifleri olan ülkelerde ivme kaydeden büyüme hızı nedeniyle dünya ekonomisinde kısır bir döngü riski de büyümektedir.

Bu döngünün kırılması için yeniden büyüme odaklı politikalar üzerinde çalışılması gerekir. Türkiye'nin 2015 yılında başkanlık ettiği G20 toplantılarının ana gündem maddesinin büyümenin canlandırılması için etkin politika uygulamaları olduğunu biliyoruz.

Türkiye küresel kriz döneminde büyümesini finansal istikrar ile dengeleyen bir performansa sahip olmuştur. Bunda, siyasi ve ekonomik alanda sağlanan istikrar yanında sağlıklı işleyen bankacılık sektörünün de olumlu katkısı vardır. Buna bağlı olarak yurtdışı yerleşiklerin bankacılık sektörüne olan yatırımları artmıştır.

Arap Bankalar Birliği üyesi ülkelerde yerleşik bankaların da bankacılık sektörüne olan ilgileri artmaya devam etmektedir. Türkiye'de, bu ülkelerde yerleşik yatırımcıların nitelikli payına sahip olduğu 8 banka vardır ve toplam aktiflerinin sektördeki payı yüzde 7'dir.

Türkiye'de yerleşik bankalar Arap Bankalar Birliği üyesi ülkelerde 14 şube, 1 temsilcilik ve 1 mali iştirak ve bağlı Ortaklık ile faaliyet göstermektedir.

Arap Bankalar Birliğine üye ülkeler ile 2014 yılında 34 milyar dolar ihracat, 11 milyar dolar ithalat gerçekleştirilmiştir. Bu ülkelerin toplam dış ticaret hacmimiz içindeki payı yüzde 11 olmuştur. Arap Bankalar Birliği ülkeleri ile dış ticaretin toplam içindeki payı son on yılda 5 puan artmıştır.

Bankacılık sektöründe ve ekonomide artan ilişkiler Türkiye'nin ve bölgenin büyüme ve ticari ilişkiler açısından potansiyelinin de bir yansıması olduğunu düşünüyorum. Son yıllarda ivme kazanan ve ilerisi için ümit veren karşılıklı yatırımların ve ticaretin çok daha yüksek hacimlere ulaşmasını arzu ediyoruz.

Bu toplantıların ilişkilerimizin daha da ileriye götürülmesine vesile olmasını diliyorum. Beni dinlediğiniz için teşekkür ediyor, saygılarımı sunuyorum.